

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Навчально науковий інститут психології
Кафедра загальної та соціальної психології
СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Загальна психологія»

Кількість кредитів ЄКТС	10 кредитів ЄКТС
Період викладання	2025-2026 н.р., 1, 2 семестр
Рівень вищої освіти	перший
Спеціальність	С4 «Психологія»
Освітня програма	Психологія
Викладач(і)	Васюк Катерина Миколаївна, к. психол.наук, доцент
Профайл викладача(ів)	https://phil.donnu.edu.ua/vasyuk-kateryna-mykolayivna/
Доступ до матеріалів курсу	https://dnu.sharepoint.com/portals/
Контактна інформація	k.vasuk@donnu.edu.ua

Анотація

Загальна психологія є фундаментальною дисципліною, яка є основою для вивчення інших освітніх компонентів освітньої програми Психологія СО «Бакалавр» спеціальності С4 Психологія та на лежить до циклу професійної і практичної підготовки здобувачів. Навчальна дисципліна **Загальна психологія** викладається відповідно до освітньої програми підготовки СО «Бакалавр» галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, формує інтегральні, загальні і фахові компетентності та програмні результати навчання, якими оволодіють здобувачі.

Курс присвячений вивченню базових компонентів психіки: властивостей, процесів і станів, основних закономірностей їх функціонування, дає уявлення про свідомість і діяльність, в контексті якої протікає розвиток цих компонентів.

Навчальна дисципліна формує міждисциплінарні взаємозв'язки із іншими дисциплінами, такими як: Філософія, Психологія, Соціологія.

Метою вивчення навчальної дисципліни є розкриття суті і змісту психіки, її структури і особливостей функціонування і забезпечення повноцінної та різнобічної підготовки фахівців психологів.

Завданням вивчення дисципліни є:

Знати:

- про психологію як науку, про її виникнення, функціонування й структуру психічного відображення в процесах діяльності людини і тварини;
- закономірності психічних явищ і їх взаємозв'язок

Вміти:

- застосовувати знання загальної психології при вивченні інших психологічних дисциплін;

- використовувати загально психологічні методи дослідження;
- на основі знань законів функціонування психічних явищ оцінювати і приймати належні рішення в ситуаціях (випадках), які потребують втручання педагога
- визначати основні структурні компоненти психіки в поведінці людини, ідентифікувати їх.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті заходів раннього втручання).

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК 10. Здатність до публічного виступу, захисту і презентації власних досягнень.

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

Організація та оцінювання навчання визначена «Порядком оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та «Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса». Форми поточних і підсумкових контролів – розв’язання тестів,. За результатами роботи протягом семестру здобувачеві надається можливість отримати 100 балів сумарно за всі види навчальної діяльності відповідно до критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти. . Здобувачі можуть отримувати додаткове заохочення в балах за активну участь в роботі на заняттях, участі в дослідженнях, що організує викладач та інші здобувачі, ініціативу в участі в конференціях, публікаціях тощо.

Організація навчання за дисципліною відбувається в наступних форматах: 1) аудиторні заняття (лекції, практичні); 2) самостійна робота здобувача під керівництвом викладача. Аудиторні заняття реалізуються відповідно до наступного **календарного плану викладання дисципліни, конкретні дати відповідають розкладу занять і графіку навчального процесу.**

Комунікація відбувається через корпоративну пошту Outlook. При змішаному навчанні, або в окремих випадках може використовуватися як засіб комунікації Microsoft Teams. Аудиторні заняття реалізуються відповідно до календарного плану та розкладу занять.

Календарний план викладання дисципліни ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Тиждень / дата / години	Тема	Форма проведення заняття	Завдання для практикумів і СРС	Термін виконання (дата і час)	Максимальна кількість балів
Семестр I Модуль 1 (20 балів)					
1-й тиждень, 4 години	Предмет і задачі загальної психології	Лекція 1. Практичне 1	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Привести приклади відмінностей життєвих і наукових знань, обговорити в групі; 2. Визначити переваги наукової психології на відміну від життєвої; 3. Окреслити завдання психології у порівнянні з психотерапією і психіатрією Завдання для СРС 1. Привести приклади переваг і недоліків наукових і життєвих психологічних знань	1-й тиждень	2
2-й тиждень, 4 години	Принципи та структура психології	Лекція 2. Практичне 2	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Приклади використання методологічних принципів; 2. Визначити рівні методології при вирішенні різних практичних і наукових завдань психолога. Завдання для СРС 2. Розробити практичну ситуацію, яка б ілюструвала	2-й тиждень	2

			використання основних методологічних принципів		
3-й тиждень , 4 години	Методи психології	Лекція 3. Практичне 3.	Обговорення, опитування, дискусії: 1.Провести презентацію СРС «порівняння життєвих і наукових психологічних знань 2.Проведення діагностики за допомогою методів у групах	3-й тиждень	2
4-й тиждень , 4 години	Особливості психічного відображення.	Лекція 4. Практичне 4.	Ознайомлення з практичним використання методів.	4-й тиждень	2
5-й тиждень , 4 години	Стадії розвитку психіки.	Лекція 5. Практичне 5	Обговорення, опитування, дискусії: 1.Створити схему ілюстрації роботи психічного відображення; 2.Приклади психічного відображення для дискусії, довести, що це саме психічне відображення. Обговорити відео зразки різних стадій розвитку психіки в онтогенезі і філогенезі	5-й тиждень	2
		Модульна контрольна робота			10
Семестр I Модуль 2 (40 балів)					
6-й тиждень	Поняття про відчуття.	Лекція 6. Практичне 6	Обговорення, опитування, дискусії:	6-й тиждень	2

4 години			1. Семінарське заняття по теоріям відчуттів. 2. Добрати приклади матеріалів для дослідження відчуттів		
7-й тиждень 4 години	Особливості функціонування різних видів відчуттів	Лекція 7 Практичне 7	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Вирішення психологічних задач з теми «Відчуття» 2. Привести приклади досліджень з впливу відчуттів на емоційний стан і когнітивні здібності особистості. 3. Провести експеримент впливу кольорів на запам'ятовування і увагу.	7-й тиждень	4
8-й тиждень 4 години	Психофізика.	Лекція 8 Практичне 8	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Апробація методу психофізики на реальній людині. 2. Дискусія «Теорії Фехнера і Стівенса: схожості і суперечності»	8-й тиждень	2
9-й тиждень 4 години	Закономірності сприймання	Лекція 9. Практичне 9	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Приклади ілюзій сприймання і визначення властивостей, на які вони опираються.	9-й тиждень	2

			2.Вирішення психологічних задач про закономірності сприймання.		
10-й тиждень , 4 години	Поняття про увагу	Лекція 10 Практичне 10	Обговорення, опитування, дискусії: 1.Складання типології порушень уваги 2.Проаналізувати приклади порушень уваги з життя, визначити їх тип і причину.	10-й тиждень	4
11-й тиждень , 4 години	Пам'ять та її види	Лекція 11 Практичне 11	Обговорення, опитування, дискусії: 1.Обговорення особистих проблем у запам'ятовуванні, визначення причин. 2.Перевірка параметрів пам'яті за допомогою тестування.	11-й тиждень	4
12-й тиждень , 4 години	Мислення та його структура	Лекція 12 Практичне 12	Обговорення, опитування, дискусії: Проаналізувати відео-приклади особливостей мислення в процесі вирішення задач	12-й тиждень	4
13-й тиждень , 4 години	Мислення та його структура	Лекція 13 Практичне 13	Обговорення, опитування, дискусії: Діагностика власних параметрів мислення за допомогою тестування.	13-й тиждень	4
14-й тиждень	Поняття про інтелект Когнітивні стилі	Лекція 14 Практичне 14	1.Біографічний аналіз людей з високим інтелектом,	14-й тиждень	4

4 години			визначення показників когнітивної сфери, які забезпечують високий інтелект 2. Складання таблиці моделей інтелекту. 1. Діагностика власного рівня інтелекту. 2. Аналіз недоліків методик діагностики інтелекту.		
15-й тиждень, 4 години	Поняття про мову і мовлення	Лекція 15 Практичне 15	Обговорення, опитування, дискусії: Провести дискусію з проблеми мислення і мовлення. Завдання для СРС 1 Анотація книги Л.С. Виготського «Мислення і мовлення»	15-й тиждень	4
16-й тиждень 4 години	Невербальні аспекти мовлення	Лекція 16 Практичне 16	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Аналіз невербальної поведінки за відео. 2. Складання таблиці невербальних ознак і їх інтерпретації.	16-й тиждень	4
17-й тиждень 4 години	Поняття про уяву.	Лекція 17 Практичне 17	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Скласти таблицю характерних ознак прийомів уяви. 2. Вирашення задач за темами мислення і уяви. Завдання для СРС 2	17-й тиждень	2

			Приклади прийомів уяви в літературі		
68 годин		ЕКЗАМЕН або творча робота		Екзаменаційний період	40
Семестр II Модуль 3 (28 балів)					
1-й тиждень , 4 години	Засоби розвитку уваги та інших психічних функцій	Лекція 1 Лабораторне 1	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Розробити рекомендації для розвитку властивостей уваги та їх діагностики. 2. Презентувати і обговорити ці рекомендації у групі. Завдання СРС 3 Добірка статей та книг з проблеми уваги.	1-й тиждень	2
2-й тиждень , 4 години	Поняття про емоції.	Лекція 2 Лабораторне 2	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Скласти таблицю мімічних малюнків базових емоцій 2. Проаналізувати емоції на відео Завдання для СРС 4 Привести приклади відео базових емоцій	2-й тиждень	4
3-й тиждень , 4 години	Емоційні стани	Лекція 3 Лабораторне 3	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Скласти алгоритми аналізу емоційних станів. 2. Створити практичні рекомендації профілактики і	3-й тиждень	4

			боротьби з негативними емоційними станами. Завдання для СРС 5 Приклади емоційних станів з власного досвіду		
4-й тиждень , 4 години	Емоційні стани	Лекція 4 Лабораторне 4	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Аналіз причин негативних почуттів: заздрості, ревнощів, ненависті. 2. Приклади опису почуттів в літературі	4-й тиждень	4
5-й тиждень , 4 години	Визначення та структура почуттів	Лекція 5 Лабораторне 5	Підготовка теорій почуттів для дискусії «Чи буває кохання з першого погляду?»	5-й тиждень	2
6-й тиждень , 2 години	Загальне поняття про волю. Вольові якості	Лекція 6 Лабораторне 6	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Вирішення задач за темою «Воля». 2. Приклади вольових особистостей. Завдання для СРС 6 Приведіть приклад вольового вчинку з власного досвіду або знайомих	6-й тиждень	2
		Модульний контроль			10
Семестр II Модуль 4 (32 бали)					
7-й тиждень ,	Поняття про особистість та її структуру	Лекція 7. Лабораторне 7	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Визначити поняття індивіда	7-й тиждень	4

6 годин			та особистості, обговорити відмінності 2. Скласти таблицю відмінностей індивідних та особистісних рис		
8-й тиждень , 2 години	Спрямованість особистості	Лекція 8. Лабораторне 8	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Визначити компоненти спрямованості за різними класифікаціями, скласти схеми; 2. Діагностувати компоненти спрямованості за допомогою методик. Завдання для СРС 3. Описати компоненти спрямованості відомої особистості	8-й тиждень	2
9-й тиждень , 4 години	Свідомість як вищий ступінь розвитку психіки	Лекція 9 Лабораторне 9	Семинар по теоріям свідомості	9-й тиждень	2
10-й тиждень , 4 години	Поняття про несвідоме. Захисні механізми психіки	Лекція 10 Лабораторне 10	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Привести приклади в літературі або кіно захисних механізмів. 2. СРС поспостерігати за оточуючими, які захисні механізми вони використовують. Проаналізувати їх ефективність	10-й тиждень	4

11-й тиждень, 4 години	Самосвідомість та Я-концепція особистості. Самооцінка та її види. Рівень домагань.	Лекція 11 Лабораторне 11	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Визначити основних компонентів самосвідомості за відео-прикладми та літературними творами; 2. Створення таблиці теорій щодо визначення компонентів свідомості різними авторами. Завдання для СРС 4. Привести відео-прикладми компонентів самосвідомості	11-й тиждень	4
12-й тиждень, 4 години	Поняття про діяльність.	Лекція 12. Лабораторне 12	Обговорення, опитування, дискусії: 1. Описати основні види діяльності і їх компоненти у схемі або таблиці; 2. Привести приклади основних видів діяльності (відео, опис з літератури, власний досвід); 3. Вирішення психологічних задач з тем «Свідомість» і «Діяльність».	12-й тиждень	2
13-й тиждень, 4 години	Мотиви і потреби особистості.	Лекція 13 Лабораторне 13	Обговорення, опитування, дискусії: Визначити провідні мотиви за допомогою опитувань або тестування Визначити мотиви вчинків персонажів у відео-прикладах	13-й тиждень	2
14-й	Темперамент як властивість	Лекція 14.	Обговорення, опитування,	14-й	4

тиждень , 4 години	особистості	Лабораторне 14.	дискусії: 1.Скласти таблицю теорій темпераменту, визначити перелік основних властивостей НС і привести приклади на кожную властивість 2.Визначити на відео представників різних типів темпераменту 3. Провести діагностику власного темпераменту за допомогою тестування, спостереження та експерименту. Завдання для СРС 5. Привести приклади відомих людей з різними типами темпераменту.	тиждень	
15-й тиждень , 4 години	Характер як властивість особистості	Лекція 15. Лабораторне 15	Обговорення, опитування, дискусії: 1.Скласти таблицю типологій характеру; 2.Визначити власні риси характеру за допомогою опису експерта та тестування.	15-й тиждень	2
16-й тиждень , 4 години	Акцентуації характеру	Лекція 16. Лабораторне 16	Обговорення, опитування, дискусії: 1.Обговорити праці К. Леонгарда «Акцентуйовані особистості», та дослідження О. Лічко, подискутувати про її актуальність сьогодні.	16-й тиждень	2

			Порівняти 2 підходи; 2.Діагностувати акцентуації за поведінковими ознаками за відео-прикладми. Завдання для СРС 6. Приклади акцентуацій у відомих людей		
17-й тиждень , 4 години	Здібності особистості.	Лекція 17 Лабораторне 17	Обговорення, опитування, дискусії: 1.Діагностувати власні здібності шляхом опитування або тестування. Визначити їх рівень; 2.Обговорити приклади відомих людей й історії розвитку їх здібностей.	17-й тиждень	2
		ЕКЗАМЕН або творча робота		Екзаменаційний період	40
		Всього			100

Організація та оцінювання навчання визначена «Порядком оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та «Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса». Форми поточного та підсумкового контролю, такі як розв'язання тестів, аналіз клінічних кейсів та виконання прикладних завдань, мають на меті не лише перевірку теоретичних знань, а й формування ключових професійних компетенцій. Ці інструменти оцінювання спрямовані на глибоке засвоєння фундаментальних аспектів психопатології та розвиток практичних навичок, необхідних для ефективної роботи в клінічній сфері. Екзамен не є обов'язковою формою підсумкового контролю через можливість здобувачів отримати 100 балів протягом семестру сумарно за всі види навчальної діяльності. За поточну роботу в семестрі здобувач може отримати 60 балів і ще 40 балів за творчу роботу, що захищається замість іспиту і в сумі загальна максимально можлива кількість балів складає 100.

Організація навчання за дисципліною відбувається в наступних форматах:

- 1) аудиторні заняття (лекції, практичні заняття);
- 2) самостійна робота здобувача під керівництвом викладача за допомогою порталу ННП.

Дотримання вимог академічної доброчесності

Відповідно до Закону України «Про освіту» академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Основні засади дотримання академічної доброчесності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса відображено за покликанням [https://drive.google.com/drive/folders/1pbDJWc1Rgz0x-rwRTLLeunp- WuJ7i7Nv](https://drive.google.com/drive/folders/1pbDJWc1Rgz0x-rwRTLLeunp-WuJ7i7Nv);

<https://www.donnu.edu.ua/uk/komisiya-z-pitan-akademichnoyi-dobrochesnosti-ta-korporativnoyi-etiki/>

Питання, винесені для самостійної роботи

№	Тема	Кількість годин
Семестр 1		
1	Привести приклади переваг і недоліків наукових і життєвих психологічних знань	2
2	Розробити практичну ситуацію, яка б ілюструвала використання основних методологічних принципів	4
3	Зробити таблиці переваг і недоліків методів	4
4	Приклади психічного відображення для дискусії, довести, що це саме психічне відображення.	2
5	Провести експеримент впливу кольорів на запам'ятовування і увагу.	4
6	Розробити план використання методів психофізики	4
7	Підготувати приклади ілюзій сприймання	4
8	Систематизувати засоби розвитку уваги	4
9	Здійснити добірку правил мнемоніки	4
10	Зробити таблицю відхилень мислення	4
11	Анотація книги Л.С. Виготського «Мислення і мовлення»	4
12	Намалювати схеми основних моделей інтелекту	4
13	Діагностувати власні когнітивні стилі	4
14	Систематизувати прийоми уяви в фольклорі	4
Семестр 2		
1	Добірка статей та книг з проблеми уваги, уяви та інших когнітивних функцій	6
2	Привести приклади відео базових емоцій	6
3	Приклади емоційних станів з власного досвіду	6
4	Проаналізувати засоби боротьби зі стресом	7
5	Здійснити добірку відео про почуття	7
6	Приведіть приклад вольового вчинку з власного досвіду або знайомих	6
7	Здійснити добірку історій про вольових особистостей	7
8	Ознайомитись з літературою про теорії особистості.	6
9	Описати компоненти спрямованості відомої особистості	6
10	Поспостерігати за оточуючими, які захисні механізми вони використовують. Проаналізувати їх ефективність	7
11	Привести відео-приклади компонентів самосвідомості	6
12	Привести приклади відомих людей з різними типами темпераменту	6
13	Прочитати книгу Леонгарда «Акцентуйовані особистості»	7
14	Здійснити добірку сучасних статей з теми мотивації	7
15	Виміряти здібності у себе або знайомих (2-3 людини)	7
Загалом		149

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Види робіт, що демонструють здобуті здобувачем вищої освіти результати навчання	Критерії оцінювання
Практичні заняття 1,2,3,4,5,6,8,9,17 I семестр	Максимальний бал – 2 бали. Ієрархія отримання балів передбачає три рівні: Високий (2 бали): завдання виконано вірно, здобувач має уявлення про теоретичні аспекти теми, володіє матеріалом, проявляє особисту ініціативу, ставить питання. Середній (1 бал): завдання виконано частково вірно, здобувач відповідає на питання, але ініціативу не проявляє. Низький (від 0 балів): завдання виконано невірно, здобувач не проявляє ініціативу, не відповідає на запитання.
Практичні заняття 7,10,11,12,13, 14,15,16 I семестр	Максимальний бал – 4 бали. Ієрархія отримання балів передбачає 5 рівнів: Високий (4 бали): завдання виконано вірно, здобувач має уявлення про теоретичні аспекти теми, володіє матеріалом, проявляє особисту ініціативу, ставить питання. Виконав завдання для самостійної роботи і презентував його. Середній (3 бали) Працює активно, але завдання для самостійної роботи не виконав, або виконав частково. Особливої ініціативи не проявляє Достатній (2 бали). На практичному занятті активний, але самостійне завдання не виконав. Або виконав самостійне завдання, але на занятті не працює, не демонструє належного володіння матеріалом. Низький (1 бал): завдання виконано частково вірно, здобувач відповідає на питання, але ініціативу не проявляє. Самостійне завдання не виконане. Незадовільний (від 0 балів): завдання виконано невірно, здобувач не проявляє ініціативу, не відповідає на запитання.
Лабораторне заняття 1,5,6, 8,9, 12,13,15,17 II семестр	Максимальний бал – 2 бали. Ієрархія отримання балів передбачає три рівні: Високий (2 бали): завдання виконано вірно, здобувач має уявлення про теоретичні аспекти теми, володіє матеріалом, проявляє особисту ініціативу, ставить питання. Середній (1 бал): завдання виконано частково вірно,

	здобувач відповідає на питання, але ініціативу не проявляє. Низький (від 0 балів): завдання виконано невірно, здобувач не проявляє ініціативу, не відповідає на запитання.
Лабораторне заняття 2,3,4,7, 10,11,14 II семестр	Максимальний бал – 4 бали. Ієрархія отримання балів передбачає 5 рівнів: Високий (4 бали): завдання виконано вірно, здобувач має уявлення про теоретичні аспекти теми, володіє матеріалом, проявляє особисту ініціативу, ставить питання. Виконав завдання для самостійної роботи і презентував його. Середній (3 бали) Працює активно, але завдання для самостійної роботи не виконав, або виконав частково. Особливої ініціативи не проявляє Достатній (2 бали). На практичному занятті активний, але самостійне завдання не виконав. Або виконав самостійне завдання, але на занятті не працює, не демонструє належного володіння матеріалом. Низький (1 бал): завдання виконано частково вірно, здобувач відповідає на питання, але ініціативу не проявляє. Самостійне завдання не виконане. Незадовільний (від 0 балів): завдання виконано невірно, здобувач не проявляє ініціативу, не відповідає на запитання.
Модуль	Максимальна кількість балів – 10 балів 0,5 балів за кожен вірну відповідь (20 тестових завдань x 0,5 балів = 10 балів)

Схема оцінювання результатів навчальних досягнень

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в університеті	Оцінка за національною шкалою
A	100-90	5 (відмінно)
B	82-89	4 (добре)
C	75-81	4 (добре)
D	67-74	3 (задовільно)
E	60-66	3 (задовільно)
FX	0-59	2 (незадовільно)

У 1 і 2 семестрі поточний контроль 60 балів і підсумковий 40 балів. Загальна кількість 100 балів.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни проводиться в письмовій та усній формах на кожному

практичному занятті у формі опитування, виконання самостійних, практичних, ситуаційних та тестових завдань, результатів наукових досліджень. Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки виконаних завдань. Модульний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістових модулів та передбачає виконання здобувачами письмових тестових завдань для модульного контролю.

Оцінювання результатів навчальних досягнень за навчальною дисципліною здобувачів вищої освіти здійснюється за критеріями, що впроваджені в університеті (таблиця 3.3). Загальна оцінка визначається як сума балів за всі виконані завдання. Схема нарахування балів розроблена викладачем відповідно до Порядку оцінювання здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання до практичного заняття з кожної теми регламентуються силабусом та виконуються, протягом тижня до наступного практичного заняття (за розкладом), за невчасне виконання кількість балів зменшується на 50 % за затримки більше, ніж 1 тиждень без поважної причини.

Пропущені практичні заняття мають бути відпрацьовані під час проведення індивідуальних консультацій викладачем (згідно затвердженого графіка) у повному обсязі (не більше одного пропущеного заняття протягом однієї консультації).

Здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком повинні здавати завдання відповідно до узгодженого графіку очно, або за допомогою Microsoft Teams, Outlook, Moodle щотижня, під час проведення індивідуальних консультацій викладачем (згідно затвердженого графіка).

Всі пропущені завдання, які передують написанню модульної роботи повинні бути відпрацьовані до його проведення модуля. Пропущені завдання після проведення модульного контролю, повинні бути відпрацьовані до 15 тижня (згідно календарного плану).

Приклад завдання до практичного заняття

Вправа 1.

Мета: дослідити особливості методу спостереження.

Форма роботи: групова.

Час: 10 хв.

Хід роботи: 1) викликати 1 добровольця перед цим попросивши інших поспостерігати за ним. Потім попросити скласти протокол спостереження у вільній формі. Вказати на розмаїття об'єктів спостереження.

2) дати завдання поспостерігати за певною ознакою (особливостями мовлення чи жестикуляції) і проаналізувати масштаби співпадіння результатів спостереження. В аналізі підкреслити важливість мети у ефективності використання цього методу.

Приклад тестового завдання для модульного контролю

Г. Гельмгольцу належить відкриття:

- а) субсенсорної області
- б) методів вимірювання порогів
- в) степеневого закону
- г) 3-х компонентів колірного зору

Критерії оцінювання творчої роботи 1 семестр

Творча робота здобувача в першому семестрі включає створення аналітичного есе на одну із запропонованих тем:

1. Теорії Я-концепції в психології і їх порівняння.
2. Проблемні області вивчення несвідомого.
3. Основні теорії свідомості в сучасній психології.
4. Класифікації захисних механізмів і засоби їх нейтралізації в психології.
5. Основні проблеми психометрії – вимірювання психічних явищ в психології.
6. Філософські і психологічні погляди на свідомість – порівняльний аналіз.
7. Природа здібностей людини: сучасні погляди.
8. Підходи до трактовки виникнення акцентуацій характеру.
9. Характер – вроджена чи набута властивість.
10. Психофізіологічна проблема в психології.

Дані есе повинні відповідати наступним **вимогам**:

- Обсяг від 3 сторінок; (5 балів)
- Повинні містити не менше 10 підходів до проблеми; (10 балів)
- Есе передбачає аналіз вже існуючих підходів до проблеми (як зарубіжних, так і вітчизняних авторів); (5 балів)
- Має містити і особисту думку автора (5 балів);
- Повинно мати список джерел, звідки була взята інформація (5 балів);
- Джерела різноманітні (статті, монографії, дисертації); (5 балів)
- Мають бути представлені як класичні, так і сучасні підходи за останні 10 років (5 балів);

У разі плагіату робота автоматично анулюється. Есе представляється викладачеві для оцінювання на останньому тижні аудиторного навчання.

Приклад виконання творчої роботи і критерії оцінювання 2 семестр

Творча робота полягає визначенні основних психічних явищ та їх визначення в реальній поведінці індивіда на основі відео прикладів. Результати заносяться в таблицю

1. Вибрати фільм, який вам подобається
2. Вибрати епізоди де є наступні ознаки:
- властивості (темперамент, характер, здібності)

- процеси (пізнавальні і емоційно-вольові)

- емоції, почуття, емоційні стани

3. визначити вид психічного явища і аргументувати, чому ви так вирішили.

Максимальна кількість балів. За кожен правильно визначений пункт 4 бали – пунктів має бути максимально 10.

процес	Характеристики процесу	Посилання на відео і діапазон часу	Кількість балів
Відчуття	Вид відчуттів		1
	Вид відчуттів		1
	Гострота відчуттів		1
	Пороги відчуттів		1
Сприймання	Сприймання предметів		1
	Фігура і фон		1
	Сприймання часу		1
	Сприймання простору або руху		1
Пам'ять	Операція пам'яті (запам'ятовування, забування і т.п.)		1
	Види пам'яті або операції пам'яті		1
	Особливі ефекти пам'яті		1
	Порушення пам'яті, в тч. І гіпермнезія		1
Мислення	Операції мислення		1
	Якості розуму		1
	Прояв інтелекту		1
	Види мислення		1
Мовлення	Внутрішнє мовлення/ або невербальні компоненти мовлення		1
	Письмове мовлення		1
	Усне мовлення, дикція		1
	Порушення мовлення		1
Увага	Властивості уваги		1
	Властивості уваги		1
	Види уваги		1
	Порушення уваги		1
уява	Види уяви		1
	Види уяви		1

	Прийоми уяви		1
	Прийоми уяви		1
Емоції	Базова емоція		1
	Емоційний стан		1
	Емоційний стан		1
	Порушення емоцій		1
Почуття	Види почуттів		1
	Види почуттів		1
	Чинники виникнення почуттів		1
	Вплив почуттів на діяльність		1
воля	Вольові якості		1
	Вольові якості		1
	Прояв слабкості волі		1
	Чинники формування волі		1

Творча робота оцінюється за такими **критеріями**:

35-40 балів – основні пункти виконані вірно, здобувач володіє матеріалом і може застосовувати отримані теоретичні знання на практиці;

25-34 бали – здобувач робить певні помилки, але вірно виконує 50-70% завдань;

15-24 бали – здобувач має неповні знання з загальної психології і не вміє ефективно застосовувати їх на практиці. Робить помилки у визначенні психічних явищ коректно відповів на 20-49 % пунктів;

5-14 балів – здобувач має фрагментарні, несистемні знання і не може застосовувати їх на практиці. Коректно виконав лише 5-10 % завдань;

0-4 бали – не демонструє достатнього для позитивної оцінки рівня володіння матеріалом.

Творча робота має бути здана за тиждень до офіційної дати підсумкової атестації (екзамену) через корпоративну пошту або в друкованому вигляді.

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Васюк К.м. Загальна психологія: навчальний посібник. Вінниця. 2025. 450 с.

2. Васюк К.М., Загальна психологія: практичні матеріали (методичні матеріали з курсу для студентів спеціальності «Психологія»). Ч 1. Вінниця. 2022. 52 с.

3. Васюк К.М., Загальна психологія: практичні матеріали (методичні матеріали з курсу для студентів спеціальності «Психологія»). Ч 2. Вінниця. 2022. 36 с.

4. Дуткевич Т.В. Загальна психологія: теоретичний курс (навчальний посібник). Київ, 2020. 388 с.

5. Льбіна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. Київ, 2017. 478 с.
6. Лящ О. П. Генеза емоційного інтелекту в юнацькому віці. Монографія. Вінниця.: ТОВ «ТВОРИ», 2019. 448 с
7. Максименко С.Д. Загальна психологія: підручник. Київ, 2019. 272 с.
8. Сергієнкова О.В. Загальна психологія. Київ, 2019. 296 с.

Допоміжна література

1. Зубенко О.С. Філософія життя. Психологія кохання - Київ : Компас, 2020. 239 с. -
2. Лящ О.П. Теоретико-методологічний аналіз змісту емоційного інтелекту. Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. №3 (31) 2016. С.47-51.
3. Матвійчук Т.В. Теорії особистості у вітчизняній і зарубіжній психології. Київ. 2021. 520 с.
4. Мітіна С.В. Психологія особистості [Текст] : навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ. Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. Київ : Ліра-К, 2020. 273 с.
5. Музика О.Л. Розвиток здібностей молодших школярів засобами усної народної творчості. Житомир. 2016. 200 с.
6. Пасічник І. Психологія мислення. Острог. 2015. 559 с.
7. Системне мислення: формування і розвиток [Текст] : [навч. посіб.] / Максименко С. Д., Меєрович М. Й., Шрагіна Л. І. - Київ : Києво-Могилянська академія, 2020. - 248

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Національна бібліотека України імені Вернадського
2. Психологічна бібліотека <https://bookap.info>
3. http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Psihol
4. <https://nypl.overdrive.com/search?query=Psychology>
5. Електронні репозитарії Донецького національного університету імені Василя Стуса. <http://rang.donnu.edu.ua/>

Викладач

Катерина ВАСЮК

В. о. завідувача кафедри

Наталія КОРОЛЬОВА

Гарант освітньої програми

Наталія КОРОЛЬОВА

Керівник спеціальності

Вікторія ОВЕРЧУК